

TEKEVILLE ON SATTUNUT

Veijo Kauppinen

Markku Kuisma & Pekka Seppänen;
Suomen pahimmat bisnesmokat. Siltala
Kustannus 2015, 235 s.

Joku johtaja onnistuu hukkaamaan miljoonan, mutta huippujohtajalta saattaa hukkua miljardi. Valco, Sonera, Olkiluoto, Nokia, Stora Enso, Talvivaara, Fortumin optiot... eivät tunnetusti ole sujuneet niin kuin valtakunnan terävimmät aivot kuvittelivat. Jotkut hienot strategiat osoittautuvat toiveajatteluksi ja haihatteluksi, kun yritysten toimintaa ohjaa enemmän muoti kuin järki. Samoissa liemissä on yhtäläillä ollut ollut valtio-omisteisia, poliittisesti pyöritettyjä yhtiöitä. Suurimpien bisnesmokiemme kilpailun musta hevonen on Suomen Pankki, jonka myyntisaavutukset laukkaavat monen bisnesosaajan pahempienkin mokien ohitse.

Tuskin kannattaa kilpailla siitä, mikä on Suomen taloushistorian tyylipuhtain esimerkki dynaamisuuden kiihtymisestä vauhtisokeudeksi ja voitonvarmuudeksi, kun ehdokkaista on ylitarjontaa.

Voi toki käydä myös siten, että yritysjohto epäonnistuu pahasti tavoitteissaan, mikä kuitenkin osoittautuu yritykselle onnepotkuksi. Yksi parhaista esimerkeistä on Outokummun Tornion jaloterästehtaan syntyhistoria 1970-luvun alkupuolella.

Kaikki eivät mokaa. Jotkut päinvastoin onnistuvat toistuvasti. Kone on ottanut samankaltaisia askelia kuin kirjassa kuvatut mokanneet yritykset, mutta on välttynyt ainakin tähän asti suurilta epäonnistumisilta. Ehkä Kone on saanut kymmenen kruunaa

siinä missä Talvivaara on heittänyt pelkkiä klaavoja.

Kirjoittajat analysoivat, toki jälkiviisaasti, Suomen suurimpia bisnesmokia kriittisesti, mutta yrittäen myös ymmärtää. Lieventäviä asianhaarojahan on aina eikä erehtymättömiä ihmisiä ole.

Tekeville on sattunut ja sattunee vastakin. Virheistä olisi koetettava oppia eikä tehtävä kahdesti samoja mokia - varsinkaan suuria. Historian tuntemus saattaa varjella maksumiehiksi joutuvia tältä kohtalolta ja myöhemmältä päivittelyltä.

Veijo Kauppinen on Aalto-yliopiston konepajatekniikan emeritusprofessori.

